

ACTIEFICHE 4

FEESTJE

Actiesuggesties Fairtradeproducten

1. De grote boodschap en 4 ludieke acties!

De grote boodschap wil zeggen dat een boodschap best gewoon opvalt als je iets belangrijk te zeggen hebt. Deze boodschap kan op zichzelf staan, of als promotie dienen voor een actie die jullie plannen. Als jullie weinig inspiratie hebben kan je een van onderstaande suggesties naar jullie hand zetten. Bediscussieer het thema (bv. handel, klimaat, armoede, ongelijkheid, gender,...) en of je een scherpe, activistische slogan wil of een verbindende:

- Voorbeeld van een activistische slogan die mondiale ongelijkheid wil thematiseren: *Geen gezeik, iedereen gelijk!*
- Voorbeeld van een verbindende slogan die duurzaamheid wil thematiseren: *People. Planet. Prosperity. Please. Participate.*

Posters/post-its. Maak kleurrijke posterletters ter grootte van één raam en plak de slogan en/of datum van de activiteit op de vensters in de gaanderij, gang of klassenrij. Je kan ook toffe collage's of post-it's gebruiken.

TIP: Vergeet niet de buurt te betrekken, en toon de slogan ook aan de buitenkant van het schoolgebouw.

Levende letters. Maak de slogan met levende lijvenletters en neem een foto in vogelperspectief. Als dat niet lukt in de school, vraag dan of je het bij de burens mag doen. Of, kan er iemand misschien een drone met camera op de kop tikken? Gebruik de foto voor digitale promo.

TIP: Als je gaat voor een boodschap die 'de naakte waarheid' onthult, weten jullie wat je te doen staat! Helemaal in het adams- en evakostuum hoeft niet meteen, licht ondergoed *photoshopt* makkelijk weg!

Letterwave.

Teken de letters op groot bordkarton, neem een bord per persoon, en laat de letters domino- of golfgewijs zien. Zorg dat de hele slogan in één beeld past, of dat de filmer snelle beentjes heeft.

De duurzaamste dinosaurus!

Organiseer een wedstrijd die de eerlijkste juf, de beste strenge leerkracht of de duurzaamste dinosaurus in de bloemetjes zet. Vergeet daarbij niet dat lichtjes onnozele titels maken dat je gehoord zal worden. Zorg ervoor dat het reglement van jullie wedstrijd bekend is, maar hecht er verder geen belang aan. Integendeel, leg de laureaat op voorhand vast en argumenteer publiekelijk (en dus eventueel met non-argumenten) waarom hij of zij momenteel de op kop staat in de ranking. Wees lekker absurd. Bij de definitieve bekendmaking leggen jullie de link met de willekeur waar bijvoorbeeld cacao-, koffieboeren of sinaasappelproducenten het slachtoffer van zijn. Of krijgen zij misschien even grote kansen als de opkopers, de grote bedrijven en de beursgoeroe's? Wel dan, wat is het verschil met het ongelijke speelveld of de interpretatie van het reglement van de duurzaamste dinosaurus? De winnaars liggen in beide gevallen op voorhand vast, toch? Laat bij de feestelijke bekendmaking van de duurzaamste dino de 'laureaat' zelf de service doen, en repen eerlijke chocolade uitdelen, of kopjes koffie, of glaasjes sap. Wedden dat die ouwe toffe en actieve leerkracht van zedenleer zeer graag zal meedoen?

Stiekeme tombola!

Verdeel stiekem via de sapjes, bubbels, prik of chips die je via de faire drankjesbar aanbiedt op de opendeurdag of het oudercontact enkele lotjes. Wees creatief en luid in de bekendmaking van de *opendeurdaggelukzakken* en laat het duurzame, faire en misschien wel lichtjes absurde verrassingen zijn. Waarom niet een pakje eerlijke koffie of gedroogde mango's afwisselen met tweedehandswinkeldochters als een oud slabbetje, een strikje, een kaduuk monocle, een ontstemde panfluit, een vinylplaatje van Urbanus,... Alles onder het mom van hergebruik en duurzaamheid, toch?!

Wereldrecord gelijk zijn!

Prik met z'n allen een wereldrecord, dat zo absurd is dat het wel in de kijker móet lopen en waarschijnlijk een écht wereldrecord is! Zet alle Emma's, Mohameds, Sarahs, Jannekes en andere naamgenoten op eilandjes bij elkaar, in een cirkel of op een lijn. Je kan hetzelfde doen aan de hand van andere criteria zoals lengte, haarkleur, sneakermerken of favoriete pittasaus. Hoe zotter, des te groter de kans dat jullie gehoord worden (en dat de pers present is) omwille van de actie waarbij jullie onder de noemer 'Allemaal gelijk!' gelijktijdig een eerlijk sapje drinken. Zo kom je op voor gelijke rechten voor de producent. Je kan ook een notenreep eten. Of een appel van bij de boer om de hoek. Of een eerlijke rijstwafel en vervolgens om het eerst fluiten totdat iedereen meedoet. Fwie-iet!

Challenge : De eerlijkste zitcirkel!

Ga met zoveel mogelijk leerlingen (dat kunnen er meer dan honderd zijn, maar enkele tientallen is ook al mooi) in een mooie ronde cirkel staan, draai allen een kwartslag naar rechts, en schuif op het signaal tegelijk rustig naar het centrum van de cirkel tot je buik aan rug stevig tegen elkaar plakt. Op het volgende signaal ga je samen, tegelijk en rustig, zitten op de schoot van de leerling achter je. Hou elkaar daarbij in evenwicht, door de linkerschouder van je voorbuur met je linkerhand stevig vast te grijpen, en je rechterhand op zijn/haar rechterzij of-heup te klemmen. Als iedereen rustig zit kunnen de eerlijke sapjes, faire bananen of rijstwafels aangerukt worden. Film het. Zwier het filmpje online, en vraag wie beter doet? En vergeet niet: Oefening baart kunst! Succes! Wedden dat jullie dat súperplezant vinden?

2. Bake Off Fair & Local

Organiseer een taartenbak, en maak er meteen een *Bake Off Fair & Local* tussen leerkrachten en leerlingen van. Baseer je op [de recepten die je hier vindt](#). Hartige palmhartentaart, intense chocoladetaart, rode ui-taartjes of toastjes met cashewcrème en gemarineerde wortel. Het water loopt je al in de mond? Jullie weten wat te doen!

3. Oneerlijke Picknick

Trommel zoveel als mogelijk actieve leerlingen op en organiseer een heuse lentepicknick voor de hele (of een deel van de) school. Zorg dat de deelnemers zich vooraf inschrijven. Maak de picknickpakketjes op voorhand klaar zodat je deze enkel uit te delen hebt. Om deelnemers te confronteren met de welvaartsongelijkheid in de wereld, verloopt de verdeling van de picknickpakketten op een oneerlijke manier. De deelnemers trekken na betaling een lot uit een hoed. Er zijn drie soorten loten: 'jackpot', 'winnaars' en 'verliezers'. Op het lot staat een woordje uitleg over welvaartsongelijkheid¹. Voor elk van de drie categorieën is er een picknickstandje. De deelnemers gaan met hun lot naar het desbetreffende standje en ruilen het in voor een picknickpakket. De 'winnaars' ontvangen een standaardpakket, 'verliezers' ontvangen een klein pakket met enkel een broodje, en de 'jackpot'-winnaars ontvangen een luxepakket met een extra zakje chips. Het toeval bepaalt dus wie welk pakket krijgt. Omdat natuurlijk iedereen evenveel betaald heeft voor de picknick en op evenveel inhoud recht heeft, kunnen de 'verliezers' terugkeren naar hun picknickstand om hun pakket aan te vullen. Wedden dat de lokale bakker en de Oxfam-vrijwilligers jullie graag zullen zien komen?

Voorbeelden van wat de pakketjes zouden kunnen inhouden, voor de kostprijs van € 5,5. Alle producten aangegeven met een * zijn verkrijgbaar in de lokale Oxfam-Wereldwinkel.

pakketje verliezer	pakketje winnaar	pakketje jackpot
3 bio sesam-crackers* 1 chocoladereep* (melk, noten of puur)	1 Maya bio honingkoek* 1 piccolo met boter, een sneetje jonge kaas, sla en tomaatjes 3 bio sesam-crackers* 1 chocoladereep* (melk, noten of puur) 1 koffie* of thee* of een glas Worldshake*- of sinaasappelsap*	1 Maya bio honingkoek* 1 piccolo met boter, een sneetje jonge kaas, sla en tomaatjes 3 bio sesam-crackers* 1 chocoladereep* (melk, noten of puur) 1 koffie* of thee* of een glas Worldshake*- of sinaasappelsap* 1 zakje yucachips taco 50g*

TIP: Of waarom niet een jaarlijkse faire-picknick traditie voor de leerlingen die terugkomen van een *clean-up-tocht*? Waarom niet pleiten voor een dergelijke gezamenlijke actiedag voor de hele middenbouw bijvoorbeeld? Of, waarom niet vragen om dit te organiseren in het stadspark, en openstellen voor burgers? De directie zal er graag mee uitpakken! Waar wachten jullie op?

¹ Wist je al dat arm zijn niks te maken heeft met lui zijn, maar heel vaak gewoon het logische gevolg is van het gebrek aan kansen? Dat de wereldhandelsregels op maat van de *have's* geschreven zijn, en de *have not's* hun stem nauwelijks gehoord wordt? Die willekeur vind jij nu terug in dit pakketje, jij bent een verliezer / winnaar / winnaar van de jackpot! Smakelijk eten!

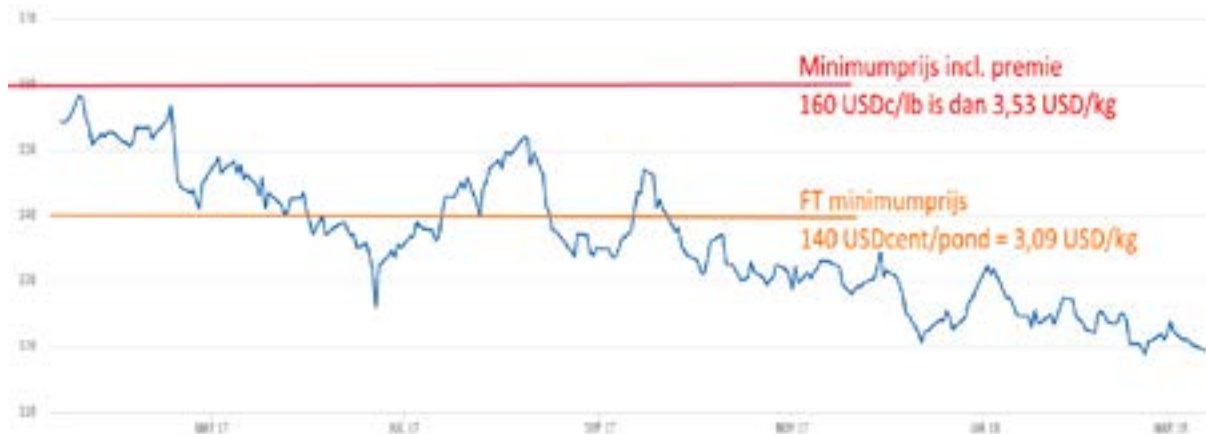
Achtergrondinfo Fairtradeproducten

Laten we als voorbeeld de koffiesector nemen. Diverse **fairtradeorganisaties** wereldwijd gaan handelsrelaties aan met koffieproducenten, en ondersteunen hen in hun strijd op te komen voor dat wat hun recht is: Een leefbaar inkomen.

De wereldmarktprijs van koffie wordt bepaald op de beurzen van New York en Londen, en schommelt voortdurend. Als de prijs zakt onder de minimumprijs die fairtradeorganisaties afgesproken hebben, ontvangt de fairtradeboer die minimumprijs. Bovenop ontvangen de boeren een fairtradepremie die ze kunnen inzetten om voorzieningen te bekostigen voor de lokale boerengemeenschap, zoals waterkraantjes, schoolgebouwen, e.d.m. Als de wereldmarktprijs opnieuw boven de minimumprijs zou uitkomen, zal de fairtradeprijs de marktprijs volgen, en ontvangt de boer de marktprijs plus de fairtradepremie, eventueel aangevuld met een bio en/of een kwaliteitspremie.

Een **vaste minimumprijs** hoger dan de vluchtige marktprijs plus een **fairtradepremie**, eventueel aangevuld met een bio- én een kwaliteitspremie maakt een groot verschil.

Ook opleiding in de **agro-ecologische landbouw**, ondersteuning in functie van de versterking van de **coöperaties** en van de infrastructuur zoals wasstations zijn van grote meerwaarde voor de boeren en de lokale gemeenschappen. Maar, slechts een minderheid van de koffieproducenten kan handelen aan fairtradevoorwaarden. Om *alle* koffieproducenten te geven waar ze recht op hebben is er veel meer nodig: **Regelgeving** die de grote internationale handelaars en bedrijven verplicht om hun macht aan te wenden om zorg te dragen voor heel de sector, de mensen en het milieu. Zo zorgen ze er mee voor dat koffie of andere grondstoffen duurzaam geproduceerd worden. Zo is het voor iedereen Feest!

Idee. Net zoals elke organisatie of vereniging bouwt elke school af en toe een feestje. Een opendeurdag, het laatste-100-dagen-feest, of een schoolfuij, steeds weer brengt het mensen samen in een opperste stemming. Zie daar een kans om het voedings- en drankenaanbod van de school in de kijker te zetten. Als de school al lokale en/of eerlijke producten aanbiedt tijdens oudercontacten en in de lerarenkamer loont het misschien de moeite om ook de hapjes en drankjes op de opendeur te verduurzamen? Waarom niet met eigen recepten? Of zelf faire bubbels inschenken op de proclamatie,... In elke school kunnen (extra) stappen gezet worden op weg naar een duurzame toekomst, en jonge luitjes hebben op dat vlak recht van spreken. Wel dan, gebruik het. Het is jullie toekomst, het is jullie feestje!

Publiek. Iedereen kan volgende actiesuggesties uitvoeren. Soms is het gesneden brood voor leerlingen die voedingsleer volgen, maar eigenlijk past het voor iedereen die graag eens een *mocktail* maakt, een toffe activiteit in elkaar knutselt, of zich wil oefenen in het spreken voor publiek.